

UPPSALA
UNIVERSITET

Systematiskt drog- och brottsförebyggande arbete i skolan

Förebygg.nu

Martin Karlberg

Varför prevention i skolan?

1. När *alla*
2. När *alla tidigt*
3. Skolans kortsiktiga mål och samhällets långsiktiga mål nås på samma sätt i klassrummet

Evidensbaserad praktik

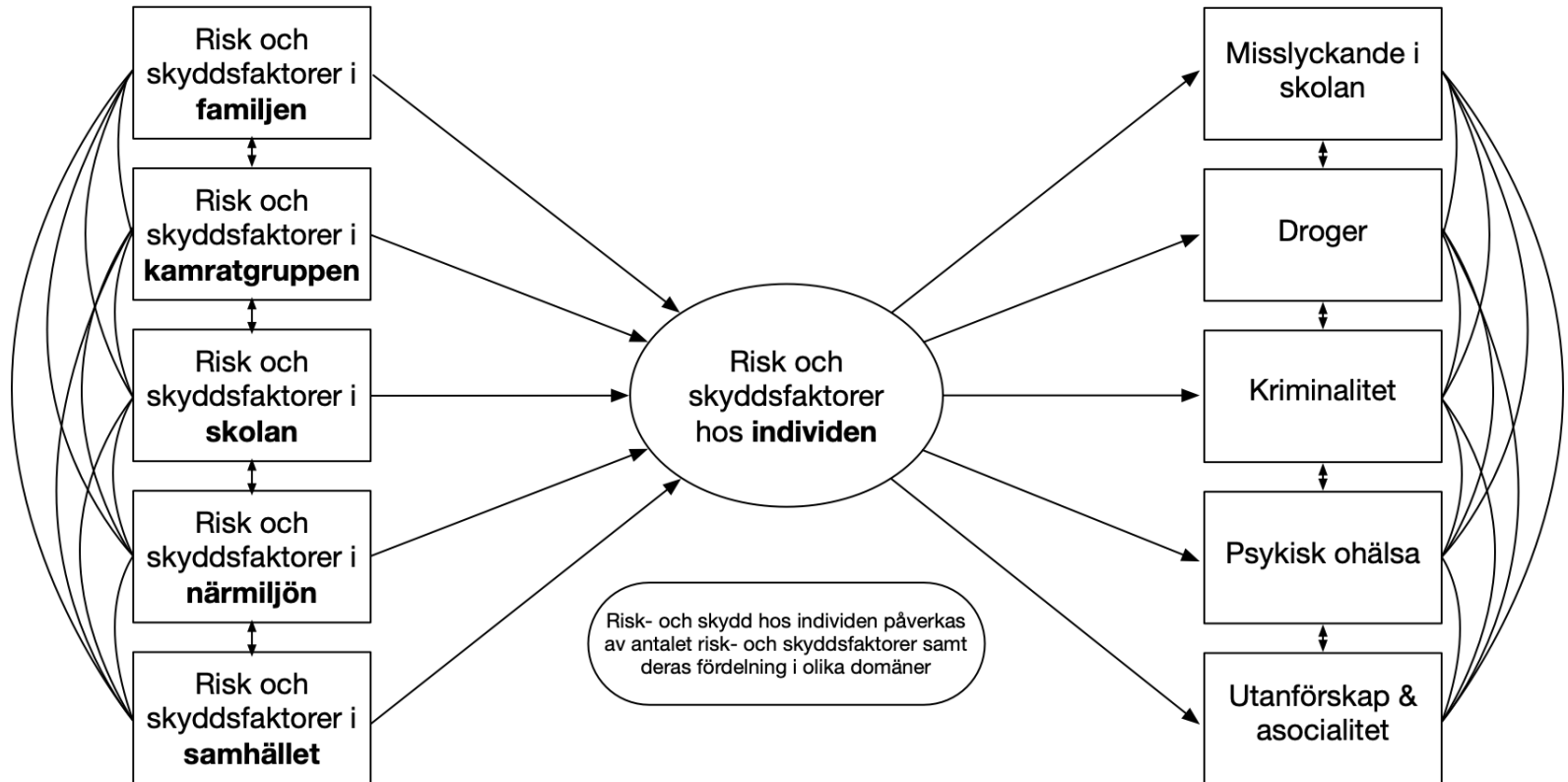
Beslut fattas utifrån:

- väl genomförda studier, systematiska översikter och metaanalyser
- praktiska erfarenheter, inklusive möjligheter att anpassa insatsen och insatsens kostnad
- elevers, föräldrars och skolpersonalens preferenser

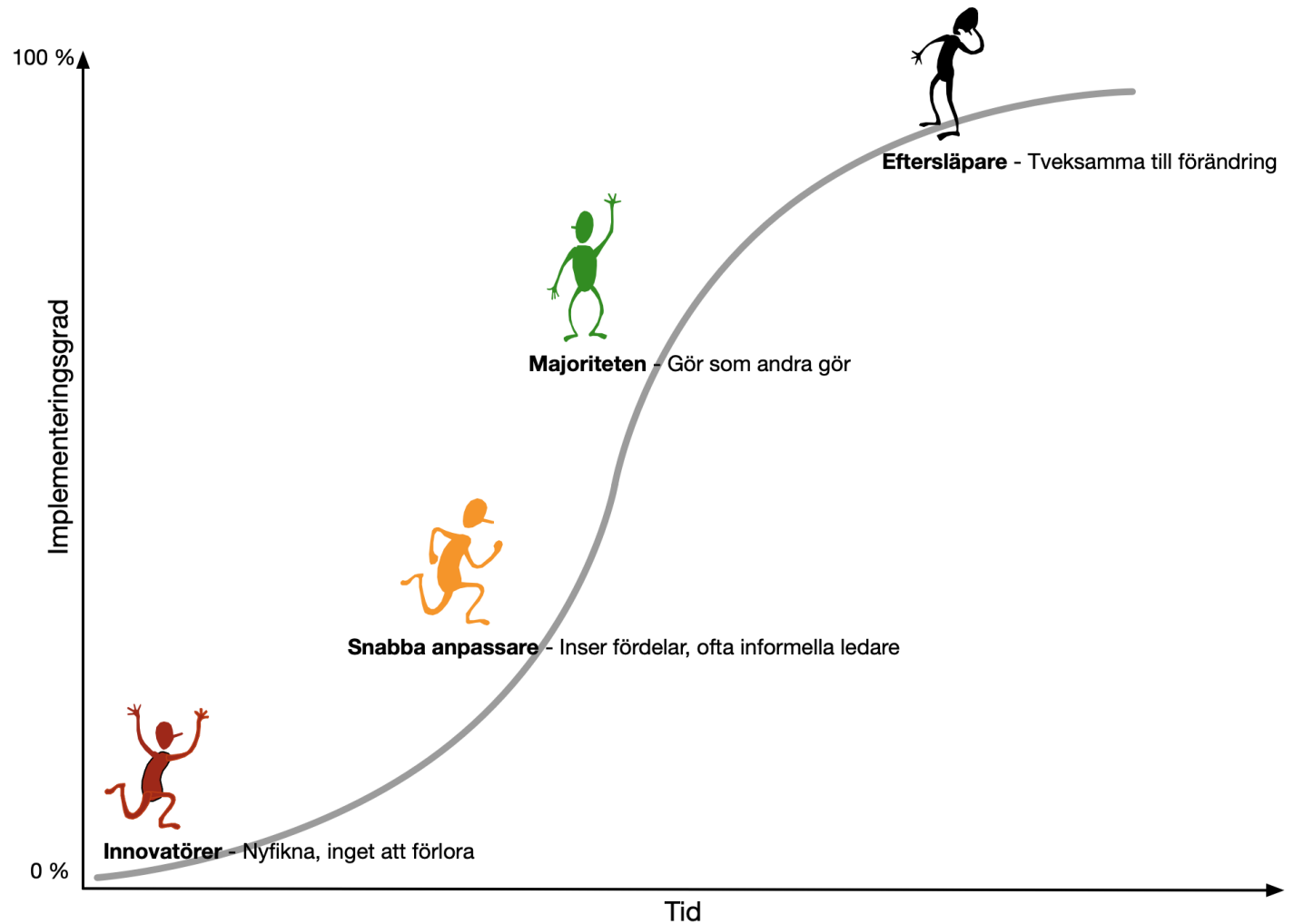

Risk- och skyddsfaktorer

Implementeringens roller

Karaktäristik hos framgångsrik implementering

- Baserat på verkliga behov
- Relativ fördel (jämfört med tidigare)
- Kompatibilitet (värderingar, erfarenheter)
- Frånvaro av komplexitet
- Observerbarhet (synliga resultat)
- "Gräv där det är mjukast..." (80 procent)

Lokal anpassning av insatser

Lokal anpassning av insatser kan mer än fördubbla effektstorleken.

En lyckad anpassning kännetecknas av att programmets kärnkomponenter anpassas till verksamheten.

En mindre lyckad anpassning innebär att kärnkomponenterna tappas bort i strävan att anpassa programmet till verksamheten.

(Durlak & DuPre, 2008)

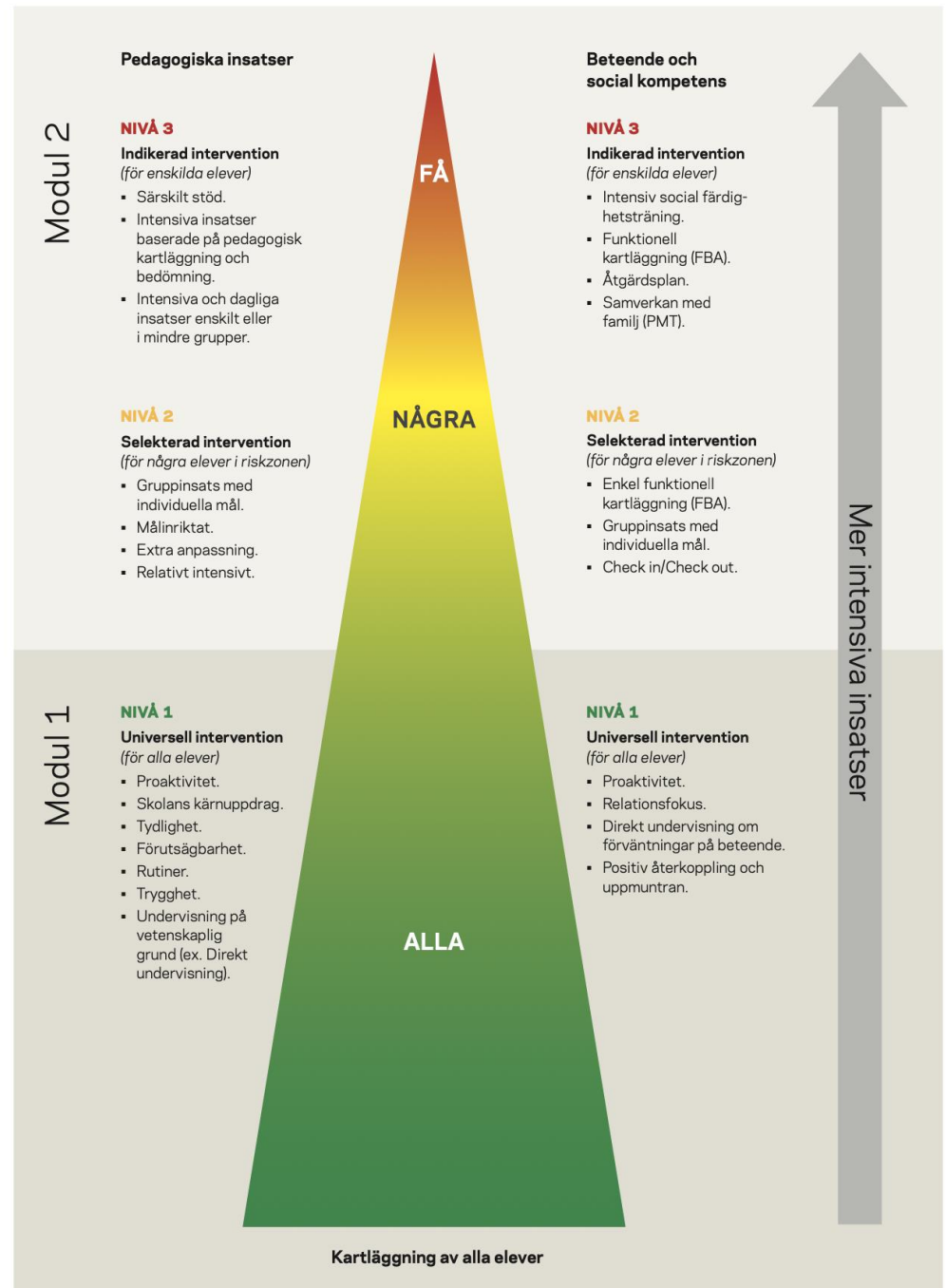

Minskar risk för missbruk,
kriminalitet, psykisk ohälsa och
utanförskap:

- Goda relationer till lärare
- Goda kamratrelationer
- Sociala färdigheter
- Läsförmåga
- Goda skolprestationer
- Fullständiga betyg
- Närvaro i skolan

Tre nivåer

Exempel på program:

- IBIS-PBS (Inkluderande Beteendestöd I Skolan) / PBS
- IBIS-CM (Ledarskap i klassrummet)
- Socioemotionellt lärande (SEL)
- Check-In/Check-Out
- Teckenekonomier (enl. Skol-KOMET)
- Second Step (sociala färdigheter)
- Check & Connect (mentorskap)

Viktiga insatser i effektiva program:

- Trygghet
- Arbetsro
- Rutiner och struktur
- Förutsägbarhet
- Tydliga instruktioner
- Tydliga och effektiva förväntningar
- Reflekterande lärare
- Formativ bedömning av undervisningen och ledarskapet

Slutligen

- Alla barn förtjänar en skola som motsvarar deras behov och förmågor.
- Olika barn behöver olika anpassningar och insatser.
- Idealiskt kartlägger skolan elevernas behov regelbundet och anpassar insatserna utifrån elevernas aktuella behov (typ RTI eller MTSS).
- Inga elever ska få exkluderande insatser som de inte behöver.
- Skolan är en preventionsarena som kan vara livsavgörande för elever.
- Det räcker ganska långt med skolans systematiska arbete med rutiner, struktur, trivsel och förutsägbarhet.

UPPSALA
UNIVERSITET

Frågor?

